

Ruyters, D. (2010) Metropolis M website

<http://www.metropolism.com/reviews/te-mooi-om-waar-te-zijn/>

Te mooi om waar te zijn Beyond the Amateur in Marres

Maastricht

Marres

14/03/10 – 30/05/10

Harde bewijzen zijn er niet, maar verzamelaar Arjan de Nooy, wiens fotografie-verzameling de zalen van Marres in Maastricht siert, is er diep van overtuigd: de twee zoutdrukken die hij enige jaren geleden vond op een antiekmarkt aan het Lange Voorhout in Den Haag, zijn gemaakt door Adriaan Paauw, een Nederlandse natuurwetenschapper uit de late achttiende eeuw.

De twee prentjes, via chemische weg tot stand gebracht, zouden daarmee de vroegste fotografie van de wereld zijn: een absolute primeur, die, als alles klopt, de strijd om de uitvinding van de fotografie tussen de Britten, de Fransen en de Duitsers in het voordeel van de Hollanders zal slechten.

Marres toont ze begrijpelijkerwijs als kleinoden, de Schatten die de Geschiedenis van Fotografie op spectaculaire wijze zullen herschrijven. Via een overdreven routing, een soort plechtige institutionele rite de passage, worden ze onthuld.

De zoutdrukken zijn niet de enige scoop. In Maastricht ook het ultieme bewijs dat de Haagse School niet alleen en plein air, naar de natuur, maar ook naar fotografie van de natuur schilderde, aan de hand van enkele foto's van Théophile de Bock. En er zijn de onbekende foto's van een fotografe uit Valkenburg, die zich schaaft onder de weinige maar zeer belangrijke vrouwelijke fotografen uit de negentiende eeuw, een August Sander avant la lettre.

De verzameling van de Haagse scheikundige Arjan de Nooy, met al die historische primeurs, is een absoluut spektakelstuk - te mooi om waar te zijn. En dus kruipt ergens onderweg de twijfel binnen.

Wat is precies de status van al deze fotografie? Wie bewijst dat de foto's zijn wat ze gezegd worden te zijn? Door wie is dat allemaal bepaald? Wie is die Arjan de Nooy? En hoe zit dat eigenlijk met de fotografie-geschiedenis in bredere zin, al die verhalen rondom de fotografie-geschiedenis, de uitvinders, de gezichtsbepalende fotografen, hun navolgers?

Zonder er openlijk voor uit te komen zaait Marres twijfel. De kunst is hier niet wat ze lijkt. Van een vertelling over doorbraken in de fotogeschiedenis wordt ze een vertelling over de status van de doorbraken in de fotogeschiedenis. Kritisch, eerder dan trots.

Beyond the Amateur - A collector's perspective on the history of photography, Marres Maastricht